

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายตรวจสอบ ๒ กลุ่มตรวจสอบภายใน โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๖๒๘

ที่ สธ ๐๙๒๕.๐๓/-

วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ส่งสรุปผลการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในกรมอนามัย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

ตามหนังสือกองคลัง ที่สธ ๐๙๐๑.๐๕/ว ๒๓๘๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง ขอเลื่อนการประชุมคณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ในวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสมบุญ วังโรตัย อาคาร ๑ ชั้น ๒ กรมอนามัย บัดนี้ คณะทำงานหมวด ๑ ชุดที่ ๕ คณะทำงานระบบการนำองค์กรด้านการพัฒนาระบบควบคุมภายใน ได้จัดทำสรุปผลการอบรมดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางดุสรัตน์ งามชม)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

(นางสาวแอนอาเรีย อินทนู)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน

(นายชาญยุทธ แสนเลิศ)

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

๑๖.

16/๑๐/๕๕

16/๑๐/๕๕

16/๑๐/๕๕ ๑๖ web ๑๕๕

๑๖.

8-10-55

(นางพรรณิ เทียนทอง)

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบ

9-10-55

๑๖

สรุปประชุมคณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ (เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.)

ณ ห้องประชุมสมบุญ วชิรวิทย ตึกกรมอนามัย อาคาร ๑ ชั้น ๒

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ โดยนายแพทย์ธีรพล โตพันธานนท์ รองอธิบดีกรมอนามัย (สายบริหาร) แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

คำสั่งกรมอนามัย ที่ ๒๕๓/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของกรมอนามัย และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่ประเมินระบบควบคุมภายใน และสรุปรายงานติดตามผลการประเมินการควบคุมภายในระดับกรม ตามมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖ ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินภายในเวลาที่กำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาการควบคุมภายในกรมอนามัย และมีการเปลี่ยนแปลงตามเอกสารแนบ คือ กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพได้ขอแจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อคณะกรรมการจากนางสาวณัฏฐา ไชยสาลี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ เป็นนางสาวดรุณี อ้นขวัญเมือง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ โดยนางลาวัญย์ ขำเลชะสิงห์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ดังนี้

๒.๑ มาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๕๔ (ข้อ ๖)

๒.๒ การรายงานตามระเบียบฯ ทั้งระดับกรม และระดับหน่วยงาน

ตามมาตรฐานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินฯ มีความหมายเรื่องของกระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร และบุคลากรในองค์กรกำหนดให้มีขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน ๓ ด้าน คือ

๑. O-operations เป็นด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน

๒. F-financial เป็นด้านของความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน

๓. C-compliance เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

เพราะฉะนั้นมาตรฐานการควบคุมภายในฯ จะต้องควบคุมภายใต้วัตถุประสงค์ของการควบคุม ๓ ด้านที่กล่าวมานี้

องค์ประกอบของการควบคุมภายในมีอยู่ ๕ องค์ประกอบ ที่จะต้องนำมาประเมิน ได้แก่

๑. ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม เป็นสภาพการณ์หรือปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้บุคคลจะควบคุมและดำเนินการกิจให้บรรลุผลตามหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยดูจากปรัชญา และรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร เรื่องของจริยธรรม การจัดโครงสร้างองค์กร ความรู้ทักษะและความสามารถของบุคลากร นโยบายการบริหารบุคลากร และกลไกการติดตามตรวจสอบต่าง ๆ ก็จะดูภายใต้สภาวะแวดล้อมทุก ๆ เรื่อง

๒. ด้านการประเมินความเสี่ยง เป็นการระบุปัจจัยเสี่ยงและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญว่าเหตุการณ์ใดหรือเงื่อนไขใดที่จะมีผลกระทบต่อการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานทั้งด้าน O, F และ C

๓. ด้านกิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและวิธีการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดให้กับบุคลากรขององค์กรปฏิบัติ เพื่อจะลดหรือควบคุมความเสี่ยง และได้รับการตอบสนอง โดยมีการปฏิบัติตาม

๔. ด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร จะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สัมพันธ์กับการดำเนินงาน ที่ได้มีการสื่อสารให้เข้าใจและรับทราบกันอย่างทั่วถึง เช่น มีข้อมูลเรื่องของการรายงานผลเพื่อให้ผู้บริหารตัดสินใจ หรือให้ผู้ปฏิบัติทุกคนได้รับทราบและเข้าใจ อาจมีช่องทางของการรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ด้วย

๕. ด้านการติดตามประเมินผล มีการประเมินผลและติดตามผลงานการควบคุมที่นำมาใช้ในองค์กรนั้น อาจจะมีการควบคุมติดตามระหว่างดำเนินงานและสิ้นสุดโครงการ ซึ่งการติดตามควบคุมระหว่างดำเนินการก็จะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้

เรื่องของการควบคุมภายในไม่ใช่เป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายอำนวยการฝ่ายเดียว แต่เป็นหน้าที่ของทุกคน ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง ท่านอธิบดี ท่านรองอธิบดี ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลกำกับในระดับกลยุทธ์ กำหนดนโยบายการจัดวาง การประเมิน และส่งเสริมให้เกิดการควบคุมภายใน รองลงมาในระดับผู้บริหารระดับกลาง ผู้อำนวยการสำนัก/กองต่าง ๆ ก็จะต้องควบคุมการบริหารโครงการ จัดให้มีการวาง สอบทาน ประเมิน และปรับปรุงการควบคุมภายใน และระดับรองลงมาในระดับหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าฝ่าย จะต้องควบคุมการปฏิบัติงาน จัดวาง และสอบทานการควบคุมภายในในงาน แผนงาน และโครงการที่รับผิดชอบ จนมาถึงระดับผู้ปฏิบัติงานก็ต้องมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามการควบคุมภายใน และแจ้งจุดอ่อนของการควบคุมภายในให้กับผู้บริหารทราบเป็นลำดับ และสุดท้ายท่านผู้มีบทบาทสำคัญก็คือ

ท่านผู้ตรวจสอบภายใน ก็จะมีหน้าที่สอบทานและประเมินการควบคุมภายในเป็นภาพรวมขององค์กร จะเห็นได้ว่าการควบคุมภายในเป็นเรื่องของทุกคน และทุกระดับ

การดำเนินงานเรื่องของการควบคุมภายใน เป็นงานประจำที่ปฏิบัติกันมานานแล้ว ขั้นตอนการทำงานเริ่มต้นจากหน่วยงานก่อน ในระดับหน่วยงานต้องมีการประเมินตนเอง ๕ องค์ประกอบ และดูว่าในการประเมินต่าง ๆ นั้นมีการประเมินความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนของการทำงานในเรื่องใดบ้าง เพื่อจัดทำรายงาน ปย.๒ การประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุม การดำเนินงานของแบบ ปย.๒ จะต้องไม่ลืมดู ปย.๒ ในวงกว้างที่เราวิเคราะห์ความเสี่ยงไว้ มีการปรับปรุงครอบคลุมแล้วหรือยัง ถ้ายังมีการปรับปรุงที่จะควบคุมบริหารความเสี่ยงอยู่ จะต้องนำมาเป็นความเสี่ยงในปัจจุบันด้วย เพื่อจะได้มีการประเมินและควบคุม และรายงานระดับหน่วยงาน ปย.๑ และ ปย.๒ จะต้องมีการส่งให้กับกองคลัง ซึ่งเป็นฝ่ายเลขฯ รวบรวมภายใน ๓๐ กันยายน นี่คือการปฏิบัติที่ผ่านมา แต่ปีนี้ยังไม่มีมีการดำเนินการในเรื่องนี้ ซึ่งเป็นประเด็นที่จะต้องหารือกันต่อไป หลังจากฝ่ายเลขฯ ได้รายงาน ปย.๑ และ ปย. ๒ มาแล้ว จะเป็นการดำเนินงานในระดับกรมฯ คือ ต้องมีการรวบรวม และวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายงาน ปย.๑ ซึ่งจะเป็นข้อมูลนำเข้าที่จะพิจารณาปรับปรุงเป็นรายงาน ปอ.๒ ในระดับกรม โดยการประเมิน ๕ องค์ประกอบเหมือนกัน ข้อมูลส่วนหนึ่งจะมาจากหน่วยงานย่อย และข้อมูลอีกส่วนหนึ่งจะเป็นการประเมินในภาพรวมของกรมฯ ส่วนรายงาน ปย.๒ จะนำมาประมวลและวิเคราะห์ในภาพของ ปอ.๓ คือ แผนการปรับปรุงของกรม และนำรายงานทั้ง ๒ ตัวนี้มาสรุปเป็นภาพรวม คือ ปอ.๑ ที่จะต้องรายงานต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งต้องผ่านทางตรวจสอบภายใน และรายงานภายใน ๓๐ ธันวาคม นี่เป็นขั้นตอนของการทำงาน และในรายงาน ปอ.๓ นั้น เมื่อกรมฯ ได้พิจารณาแล้วว่าประเด็นเรื่องใดเป็นเรื่องที่มีความเสี่ยงในภาพรวมของกรมฯ จะต้องจัดส่งให้กับหน่วยงานทุกหน่วยงานมีการดำเนินการ ถึงแม้ว่าหน่วยงานนั้นไม่ได้ประเมินในเรื่องนั้นมา แต่ว่ากรมฯ เลือกแล้วว่าเรื่องนี้เป็นความเสี่ยงร่วมที่ทุกหน่วยงานต้องร่วมกันรับผิดชอบ จะต้องมีการรายงานและติดตามผล โดยปกติก็จะให้หน่วยงานรายงานผลให้กับกองคลังทราบปีละ ๒ ครั้ง คือ ช่วง ๖ เดือน กับสิ้นปี นี่เป็นขั้นตอนของการดำเนินงานและการรายงานผลของการควบคุมภายใน

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา โดยนางสาวฉวีณีย์ ขำเลาะห์สิงห์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ดังนี้

๓.๑ แผนดำเนินงานประเมินผลการควบคุมภายใน ปี ๒๕๕๕

ในการดำเนินงานเรื่องนี้ก่อนหน้าปี ๒๕๕๓ เป็นงานประจำที่ทำและส่งมาตามปกติ ในปี ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔ สำนักงาน กพร. กำหนดเป็นตัวชี้วัดในระดับคำรับรองฯ ด้วย ฉะนั้นกรมฯ จึงกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดในคำรับรองฯ ในระดับหน่วยงาน ก็ทำให้มีความชัดเจนขึ้น ในปี ๒๕๕๕ ทาง กพร. ใหญ่ไม่ได้นำตัวนี้มาเป็นตัวชี้วัดในคำรับรองแล้ว ซึ่งขณะนี้กรมฯ ยังไม่ได้มีการรายงานเกิดขึ้น จึงคิดว่าจะจะเป็นข้อมูลที่เรานำมาทำความเข้าใจกันว่าควรจะดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไร

๓.๒ กำหนดแนวทางการดำเนินงานควบคุมภายใน ปี ๒๕๕๖

ในปี ๒๕๕๖ เราควรจะกำหนดเรื่องการควบคุมภายในเป็นตัวชี้วัดตามคำรับรองระดับหน่วยงานหรือไม่
ทั้งนี้มีประเด็นเสนอให้พิจารณา ๓ เรื่อง ได้แก่

๑. รายงานผลตามแผนการปรับปรุงทั้งของกรมและหน่วยงาน ปีละ ๒ งวด (๓๑ มี.ค. และ ๓๐ ก.ย.)
๒. รายงานผลการประเมิน ๕ องค์ประกอบตามแบบ ปย.๑ (๓๐ ก.ย.)
๓. รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงตามแบบ ปย.๒ (๓๐ ก.ย.) แบบ ปย.๒ ให้เลือกโครงการ/กระบวนการปฏิบัติงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ หรือภารกิจหลักของหน่วยงาน และภารกิจสนับสนุนอย่างน้อยประเภทละ ๑ กระบวนการ มาประเมิน

เรื่องของแบบ ปย.๒ ปีที่ผ่านมาเรากำหนดว่า ในการดำเนินงานจากการวิเคราะห์ ๕ องค์ประกอบแล้ว การที่วิเคราะห์แต่ภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงจะทำให้ค่อนข้างยาก ทางท่านวิทยากรที่ได้เชิญมา ได้แนะนำให้เลือกโครงการหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นยุทธศาสตร์ หรือเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานมาประเมิน คือ จับเป็นโครงการจะง่ายกว่า ฉะนั้นจึงให้เลือกภารกิจหลักหรือโครงการตามยุทธศาสตร์ ๑ ประเด็น และภารกิจสนับสนุน ๑ ประเด็น มาประเมิน ปย.๒ ซึ่งก็จะทำให้เราชัดเจนขึ้น

เมื่อกำหนดเป็นตัวชี้วัดตามคำรับรอง เรามีการรายงาน ปย.๑ และ ปย.๒ ๒ รอบ แต่ว่าจริงๆ แล้วตามกติกาที่สตง. กำหนด คือ ปีละครั้ง จึงอยากทราบว่ารายงานตัวนี้ปีละครั้งพอหรือไม่

ปีที่ผ่านมาเราได้กำหนดให้หน่วยงานจัดการประเมินตนเอง โดยเลือกที่เป็นยุทธศาสตร์ ๑ ประเด็น และสนับสนุน ๑ ประเด็น หน่วยงานก็ส่งมาให้ตามปกติ เพราะเรามีหนังสือแจ้งไปเป็นตัวชี้วัดว่าจะต้องส่งมาภายในเวลาเท่าไร ซึ่งมีคะแนนให้ ปีนี้ไม่ได้เป็นตัวชี้วัด แต่ก็ต้องทำ เนื่องจากเป็นระเบียบของ สตง. ที่จะต้องทำ และต้องส่งภายใน ๓๐ ธันวาคม ตอนนี้ยังไม่ได้กำหนดว่าจะต้องส่งมาภายในระยะเวลาเท่าไร เพราะว่ายังรออยู่ โดยผู้อำนวยการกองคลัง

จะเป็นตัวชี้วัดหรือไม่ เป็นสิ่งที่ต้องทำและส่ง สตง. แต่ที่ผ่านมาเรากำหนดแค่ ๑ ประเด็น หลักการในเรื่องนี้เป็นสิ่งที่แต่ละสำนัก/กอง ต้องวางระบบในการควบคุมการทำงานของตนเอง แม้ว่าจะส่งหรือไม่ก็ตาม ซึ่งต้องดูในเรื่องของเงิน ระเบียบเป็นอย่างไร เป้าหมายบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเราต้องดูเรื่องพวกนี้โดยไม่ต้องรอคำสั่ง เพียงแต่เราอยากทำความเข้าใจกับตัวแทนสำนัก/กองว่าเวลากลับไป อยากให้เป็นลักษณะที่มานั่งคุยกันว่าหน่วยงานของเรามีเรื่องไหนที่เสี่ยง ดูแล้วยังไม่ค่อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ จะต้องมาวางระบบ เช่น การเงินอาจมีช่องโหว่ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาได้

กี่ยกขึ้นมา ซึ่งอาจมีก็เรื่องก็แล้วแต่ตามสภาพ อยากให้เป็นแบบนั้น ให้ทำความเข้าใจกันก่อน ปีนี้ไม่ต้องห่วงว่าจะมีตัวชี้วัดหรือไม่ แต่ละหน่วยต้องไปเริ่มของตนเอง อีกประเด็นที่อยากจะแลกเปลี่ยนก็คือ เราไปมุ่งเรื่องการเงินมากเกินไป หรือเปล่า จนลืมเรื่องอื่น ซึ่งการเงินเป็นเรื่องที่สำคัญจริง เพราะว่าเมื่อผิดแล้วปัญหาเยอะ แต่เรื่องที่เป็นหัวใจน่าจะเป็นข้อ O วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานของเราตรงกับภารกิจของกรมฯ หรือไม่ จะได้ประโยชน์จริงหรือเปล่า กำลังทำอะไรกันอยู่ คงต้องฝากให้ไปดู โดยรองอธิบดีกรมอนามัย

มติที่ประชุมสรุปว่า ไม่กำหนดเป็นตัวชี้วัด เพราะว่าเป็งานประจำที่ต้องทำอยู่แล้ว โดยส่งรายงานปีละครั้ง ให้เลือกภารกิจหลัก ๒ ประเด็น และภารกิจสนับสนุน ๑ ประเด็น และขอให้เป็เรื่องที่สำคััญ รวมทั้งเป็ความเสี่ยงจริงๆ ไม่ใช่เรื่องที่ท้ง่าย

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

ปิดประชุม เวลา ๑๓.๐๐ น. โดยรองอธิบดีกรมอนามัย ดังนี้

สรุปประเด็นสำคัญของเรื่องนี้อยู่ที่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง ถ้าเราทำเพื่อส่งรายงานคงไม่ได้ผล ซึ่งต้องดูตรงนี้ให้ชัดเจนว่าที่ผ่านมาเกิดอะไร เราประเมินแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรขึ้นกับกรมฯ ซึ่งงานของแต่ละสำนัก/กอง/ศูนย์ฯ เวลาประเมินให้คิดถึงเป้าหมาย และทิศทางให้เยอะ อย่าไปหลงในเนื้อหา วิธีการทำงานมากเกินไป สมมติว่าเรากำหนดโครงการขึ้นมาเรื่องหนึ่ง เช่น โครงการเรื่องการทำวิจัย ให้ประเมินว่าทำเพื่ออะไร เพื่อประโยชน์ของชาวบ้านหรือไม่ หรือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ศูนย์มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นแล้วไปทำให้ชาวบ้านมีสุขภาพดี แข็งแรงขึ้น ให้ประเมินว่าโครงการเรื่องการวิจัยของศูนย์เราทำออกมาแล้ว ผลงานวิจัยที่ออกมาสุดท้ายส่งผลถึงชาวบ้านหรือไม่ ถ้าไปไม่ถึงก็แสดงว่าเราประเมินได้แค่กระบวนการ ผลลัพธ์สุดท้ายไม่ใช่ ให้คิดถึงประชาชนเป็นหลัก เพราะว่าภารกิจหลักของกรม คือ ทำให้ประชาชนมีสุขภาพดี เราต้องช่วยกันคิดในทุกโครงการ จะได้ไปในทิศทางเดียวกัน แล้วจะได้ประสพผลสำเร็จ ถ้าเราไปติดกับกระบวนการทำงาน จะทำให้ไปไม่ค่อยถึง
